

Quan hệ thương mại giữa vùng Hoa Nam (Trung Quốc) và Bắc Kỳ (Việt Nam) từ cuối thế kỷ XIX đến đầu thế kỷ XX : / Trần Nam Trung ; Nghd. : PGS.TS. Nguyễn Văn Kim . - H. : ĐHKHXH & NV, 2009 . - 119 tr. + CD-ROM

Tóm tắt: Khái quát, tổng hợp và trình bày có hệ thống tình hình trao đổi, buôn bán giữa vùng Hoa Nam (Trung Quốc) và Bắc Kỳ (Việt Nam) trong giai đoạn từ sau cuộc chiến tranh Trung Pháp (1885) đến năm 1919, thông qua đó tìm hiểu những tác động của hoạt động thương mại đối với sự biến đổi kinh tế - xã hội trên địa bàn Bắc Kỳ. Bước đầu tìm hiểu về các điểm trao đổi, buôn bán ven biên giới, các mặt hàng chủ yếu là thế mạnh của mỗi bên, từ đó góp phần vào việc nghiên cứu lịch sử quan hệ thương mại Việt Nam - Trung Quốc thời cận đại. Về thực tiễn, qua việc nghiên cứu lịch sử buôn bán giữa vùng Hoa Nam (Trung Quốc) và Bắc Kỳ (Việt Nam) có thể rút ra một số bài học kinh nghiệm nhất định, góp phần vào việc hoạch định và phát triển thương mại Việt Nam - Trung Quốc vùng biên giới trong giai đoạn hiện nay

MỤC LỤC

PHẦN MỞ ĐẦU

CHƯƠNG 1. CÁC YẾU TỐ TÁC ĐỘNG ĐẾN QUAN HỆ THƯƠNG MẠI GIỮA TỈNH VÂN NAM, QUẢNG TÂY (TRUNG QUỐC) VÀ BẮC KỲ (VIỆT NAM).....	10
1.1. Điều kiện tự nhiên và tiềm năng kinh tế	10
1.1.1. Vị trí địa lý và điều kiện tự nhiên	10

1.1.2. Tài nguyên khoáng sản	11
1.1.3. Điều kiện giao thông	12
1.2. Quan hệ thương mại giữa Trung Quốc và Việt Nam trong lịch sử	15
1.2.1. Quan hệ buôn bán giữa Trung Quốc và Việt Nam thời kỳ cổ - trung đại	15
1.2.2. Quan hệ buôn bán giữa các tỉnh Vân Nam, Quảng Tây với Bắc Kỳ từ đầu thế kỷ XIX đến năm 1885	27
CHƯƠNG 2. QUAN HỆ THƯƠNG MẠI GIỮA VÂN NAM, QUẢNG TÂY VÀ BẮC KỲ TỪ CUỐI THẾ KỶ XIX ĐẾN ĐẦU THẾ KỶ XX ...	34
2.1. Cơ sở mới của quan hệ thương mại giữa Việt Nam và Trung Quốc	34
2.1.1. Sự thâm nhập của Pháp vào Vân Nam, Quảng Tây và Việt Nam	34
2.1.2. Chế độ bảo hộ của Pháp ở Bắc Kỳ và Trung Kỳ, Chiến tranh Pháp-Trung (1884-1885) và những điều kiện mới của việc giao thương Bắc Kỳ - Trung Quốc	41
2.1.3. Những cơ sở pháp lý của trao đổi thương mại Trung-Việt... 54	
2.1.3.1. Cơ sở pháp lý của trao đổi thương mại giữa Bắc Kỳ và các tỉnh biên giới Trung Quốc	55
2.1.3.2. Từng bước hoàn thiện cơ sở vật chất phục vụ giao thương	59
2.2. Trao đổi thương mại giữa Vân Nam, Quảng Tây và Bắc Kỳ.67	
2.2.1. Hoạt động thương mại Việt-Trung qua cửa khẩu Lào Cai....	68
2.2.2. Trao đổi thương mại Việt-Trung qua đường Lạng Sơn	78
2.2.3. Trao đổi thương mại Việt-Trung qua đường Móng Cái	80

CHƯƠNG 3. TÁC ĐỘNG CỦA HOẠT ĐỘNG THƯƠNG MẠI ĐẾN SỰ BIẾN ĐỔI KINH TẾ - XÃ HỘI BẮC KỲ	86
3.1. Tác động của hoạt động thương mại đến sự hình thành thị trường thống nhất	87
3.1.1. Hệ thống chợ ở Bắc Kỳ	87
3.1.2. Sự giao lưu, trao đổi giữa các khu vực ở Bắc Kỳ	93
3.2. Sự hình thành hệ thống đô thị kiểu mới ở Bắc Kỳ	97
3.2.1. Các đô thị cận đại	97
3.2.2. Đời sống kinh tế-xã hội	99
KẾT LUẬN	103
PHỤ LỤC	107
TÀI LIỆU THAM KHẢO	111